

Negende Groot Dictee Oegstgeest specialisten

auteur: Ton den Boon

‘Dieu le veut’, onder dat motto trokken in de middeleeuwen johannieters, ook wel bekend als Maltezer ridders ofwel johannesridders, als toeristen avant la lettre naar het Heilige Land om de Heilige Stad, ook bekend als Sion, de godsstad oftewel Jeruzalem, te heroveren op de ongelovigen, die op hun beurt de mannen die het kruis hadden aangenomen als kufar beschouwden.

Zo’n kruistocht naar het Beloofde Land of – in Bijbeltaal – het land van belofte was bepaald geen bedevaart, zoals de hadj of de oemra dat nu is voor moslims, die in ons land trouwens eerst op Mekkaspreekuur gaan om een hadjprik tegen de bedevaartziekte te halen voordat ze er überhaupt over denken om in hun ihram een tawaaf rond de Kaäba te gaan maken.

De Jeruzalemreis, waarbij ridders zonder vrees of blaam hoopten op een joyeuse entrée in een karavanserai in Palestina, was in feite pure donquichotterie en liep trouwens steevast uit op een deceptie: de kans was groot dat de ridders ten prooi vielen aan turista of overvallen werden door het Jeruzalemsyndroom, dat later bekend zou komen te staan als het davidsyndroom.

Die toeristenziekte is in de 19de eeuw beschreven door de Franse schrijver Stendhal, die er tijdens een bezoek aan Florence door overrompeld werd. Tegenwoordig zijn toeristen zo verwend, dat zelfs de meest dromomane reiziger, die bij wijze van spreken de Hondurese hoofdstad Tegucigalpa of de Incastad Machu Picchu in Peru bezoekt in de ijdele hoop dat daar incabloemen te koop zijn, niet aan het stendhalsyndroom ten prooi valt.

Doorgaans brengen reizigers hun hepivakantie tegenwoordig door op het oude continent, in de lichtstad, waar ze een son et lumière, dat wil zeggen een klank-en-lichtspel bijwonen, of in de city van dat andere moderne Babylon, in het perfide Albion, dat vooral rond Black Friday populair is. Ook Berlijn, waar de Muur in 1989 is gevallen, is mateloos populair, temeer omdat die stad gemakkelijk per trein – kedengkedeng – te bereiken is. In Milaan daarentegen moeten toeristen die met hun vriendin of vrouw reizen nog immer oppassen dat hun reisgenote zich niet het hoofd op hol laat brengen door appetijtelijke maar gotspieuze prince charmings met een casanovacomplex, of door bijdehante papagalli die hun chère amie of dinnetje heimelijk cour maken.

Gaat de reis verder, een fly-drive zonder stop-over naar een van de koninkrijkseilanden of een Martinikaans bountyeiland, of een all-inclusivereis naar een takatoekaland of een exotisch takkietakkieland aan de andere kant van de wereld, waar de gemiddelde toerist in elk geval een economyclasssyndroom aan overhoudt, dan constateert men ter plaatse veelal met leedwezen dat men de landstaal niet spreekt omdat men nu eenmaal nooit geloofd heeft met de berlitzmethode een exotische taal te kunnen leren en daarom liever gebruikmaakte van een vreemdtalig a-b-boekje om andere talen te leren.

Ooit was er een tijd dat de boven ons gestelden, de fine fleur der natie, zich hooguit in een landauer, een janplezier of een char-à-bancs naar de Achterhoek liet vervoeren om daar een allerheiligenzomer of een Indian summer te beleven, maar dat is geschiedenis.

Ook tot het verleden behoort het ongebreideld vliegen naar vreemde bestemmingen, want vliegschaamte voorkomt nu dat we naar de Filipijnen vliegen voor een weekje eskrima, of naar een ander verwegland om daar gefilte fisj, golauyoek, mixed grill, surf-and-turf of simpelweg fish-and-chips te gaan eten.

Wie tegenwoordig klimaatvriendelijke vrije dagen wil beleven, reist in de geest naar Rundumhausen of naar Environs-la-Maison om zich daar als leunstoelreiziger te verdiepen in een luxe-editie van de I Tjing, een bij de pensionering verkregen liber amicorum of de laatste cultmust-read van de plaatselijke rock-'n-rollauteur.